

עורכים מקצועיים: יעקב גולדמן, עו"ד. גלעד ברון, עו"ד.
מנהל מערכת: אורי גולדמן, עו"ד.

גיליון 542 יום ה' 17 ביוני 2010

השבוע בגיליון

דו"ח הוועדה לחלוקת חסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו // הוראת ביצוע: אי תחולת IFRS בקביעת ההכנסה החייבת סמכותם של חוקרי המס לתפוס כספים

עדכונים מהשטח

מאמר

פסיקה

מחוץ לחוק

עליון – שבח – שווי זכויות עמידר כחלק משווי לצורך שומת מס הרכישה // מ"ה – התיישנות שומות – לפי הפקודה ולא לפי חוקי העידוד // אזרחי – מ"ה – נישום לא יכול להסתמך על הסכמות שניתנו לו בעל פה ועדת ערר מס שבח נוספת בת"א // מנתחים פלסטיים נעצרו בצפון // "תחילת הקיץ" בקיוסקים והמספרות // עונש מאסר כבד – חשבוניות פיקטיביות

עדכונים מהשטח

דו"ח הוועדה לחלוקת חסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו

בין בני זוג שנפרדו פרידה של קבע או התגרשו לפני מועד הפרישה של בן הזוג החוסך בקרן הפנסיה, על אף שזכויות אלו הן נכס בר חלוקה מכוח הלכת השיתוף או הסדר איזון המשאבים בין בני הזוג.

◆ הוועדה דנה בדרכים לחלוקת חיסכון זה סמוך למועד הגירושין או הפרידה, באופן שיאפשר לכל אחד מבני הזוג ללכת לדרכו ולפתוח בחיים עצמאיים.

◆ דו"ח הוועדה מביא מודלים לחלוקת החיסכון הפנסיוני בין בני זוג שנפרדו המתחשבים בסוגים השונים של הכלים הפנסיוניים וייחודם, וכן כולל המלצות לשינויי חקיקה.

[לצפייה בדו"ח המלא](#)

◆ הוועדה הציבורית לבחינת חלוקת זכויות פנסיה בין בני זוג שנפרדו (להלן- **הוועדה לחלוקת זכויות פנסיה**), בראשותו של **כב' השופט שאול שוחט**, שופט בית המשפט המחוזי בת"א, מונתה לראשונה ביום 17.1.08 על ידי שר המשפטים דאז פרופ' **דניאל פרידמן** ושר האוצר דאז **מר רוני בראון**. הוועדה הוקמה בעקבות הגשתן של מספר הצעות חוק פרטיות ובכללן- הצעת חוק חלוקת זכויות פנסיה בין בני זוג, התשס"ז-2007 (פ 2087/17) של **הה"כ חיים אורון ואח'** וכן, הצעת חוק חלוקת זכויות פנסיה של בני זוג, התשס"ז-2007 של **הה"כ אוריית נוקד** (פ 2080/17). הצעות אלה ביקשו להתמודד עם הבעיה של היעדר אפשרות מעשית לחלוקת חיסכון פנסיוני

הוראת ביצוע: אי תחולת IFRS בקביעת ההכנסה החייבת

הדיווח הכספי ולהציע תיקונים, ככל שיידרשו, בהקשר לכך.

◆ הוועדה בנושא טרם סיימה את עבודתה ולכן, לתקופת ביניים, חוקקה הוראת שעה, בדבר אי תחולת תקן 29 (המאמץ באופן גורף את תקני הדיווח הכספי הבינלאומי) - המתייחסת לשנות המס 2007-2009 בקביעת ההכנסה החייבת. הוראת השעה נתקבלה בכנסת, ביום 25.1.2010, במסגרת [חוק לתיקון פקודת מס הכנסה \(מס' 174 - הוראת שעה לגבי שנות המס 2007, 2008 ו- 2009\), התשי"ע - 2010](#).

◆ מטרת הוראת בהיצוע הינה להורות כיצד יש ליישם את הוראת השעה האמורה.

◆ לצפיה בהוראה השעה [מצ"ב קישורית](#) לנוחיותכם.

◆ ביום 15.6.10 פרסמה רשות המסים את [הוראת ביצוע מס' 7/2010 - רשות המסים בעניין: אי תחולת תקני דיווח כספי בינלאומיים בקביעת ההכנסה החייבת \(IFRS\) בשנות המס 2007-2009 \(הוראת שעה\)](#).

◆ כזכור, בחודש יולי 2006 אישרה הוועדה המקצועית של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מס' 29 בנושא: **"אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)"**. על רקע ההחלה הגורפת של תקני הדיווח הכספי הבינלאומי (IFRS), אל תוך כללי החשבונאות המקובלים הישראליים, מחד, ואופן החלת כללי החשבונאות המקובלים בקביעת ההכנסה החייבת כמפורט לעיל, מאידך, הוקמה ברשות המסים וועדה אשר נתבקשה לבחון את השלכות המיסוי של החלה גורפת זו של תקני

סמכותם של חוקרי המס לתפוס כספים

חיים לוי, עו"ד
חיים לוי - משרד עורכי דין

◆ תימוכין לעמדה זו, ניתן למצוא בדברי מלומדים הסבורים, כי מקום שתפיסתם של חפצים מוסדרת בדבר חקיקה אחר - שלא בפסד"פ - ככלל, אין תפיסתם והחזקתם כפופה להוראות הפסד"פ, אלא אם נאמר כך במפורש. לטעמי, ברגע שכספים סויגו מהגדרת "טובין" שבחוק מע"מ, הגדרת טובין או חפצים שבכל חוק אחר, שאמנם כוללת כספים, עדיין לדעתי, אינה יכולה להכניסם לגדרי חוק מע"מ. בפרט יפים הדברים משעסקינן בחשדות לכאורה בעבירות על חוק מע"מ, שכן במקרה זה "נצבעו" הכספים בצבעו של חוק מע"מ, גם מכאן לטעמי אין לפנות להוראות הדין הכללי ויש להפעיל את הוראות הדין הספציפי הוא חוק מע"מ.

◆ בערר בעניינו של פרץ קיבל בית המשפט, את הטענה לפיה לא ניתן לתפוס שטרות כסף על פי הסמכות הקבועה בסעיף 109(א) לחוק מע"מ. בית המשפט קובע "אשר להוראות חוק מס ערך מוסף, איני סבורה כי המחוקק התכוון לכלול במונח "מסמכים אחרים" שבסעיף 109(א)(2) גם שטרות כסף שניתן לתפוסם". בית המשפט אף בוחן את הוראות סעיף 108 לחוק מע"מ המצוי באותו פרק, וקובע "כי המונח "מסמך" בהקשר זה אינו מכון לחול על שטרות כסף". בית המשפט מקיש גם מהוראות סעיף 111 (ט) לחוק מע"מ וקובע גם בהקשר זה "לא נראה לי כי מסמך או פנקס שנתפסו לפי סעיף 109(א) לחוק מס ערך מוסף, אשר ניתן להחזירם לעוסק לאחר צילומם, כוללים שטרות כסף".

◆ לסיכום קובע בית המשפט "אין בכך כדי להכניס "מסמכים סחירים" ובכללם שטרות כסף, אשר הוצאו מהגדרת "טובין" בסעיף 1 לחוק מס ערך מוסף, גדר טובין בפרק זה שניתן לתפוס מידי של עוסק".

◆ יוצא איפוא שבית המשפט קיבל את עמדתנו בכל הנוגע לסמכות חוקרי המס לתפוס כספים מכח חוק מע"מ (לעניין מס הכנסה אין חולק שאין סמכות). יחד עם זאת, ובכל הנוגע לסמכויות התפיסה שבידי החוקרים מכח הוראות הפסד"פ, לדעתי, טרם נאמרה המילה האחרונה ונראה, כי לסוגיה זו נדרש ליבון נוסף בבית המשפט העליון.

◆ ההנחה לפיה סמכויות חוקרי המס (מס הכנסה ומס ערך מוסף) בכל הנוגע לחיפוש ולתפיסת מסמכים וטובין, רחבה היא, אינה מדויקת ונדמה שהגיעה העת לבחון מחדש את התנהלות חוקרי המס בכל הנוגע להפעלת סמכותם.

◆ בערר שהוגש לבית המשפט המחוזי בי-ם (ע"ח 10-30548-05 פרץ נ' מ.י.)* באמצעות הח"מ ועו"ד א.ברזילי, הועלתה, בין היתר, הטענה, כי לחוקרי מע"מ אין סמכות לתפוס כספים. אמנם לחוקרי מע"מ הוקנתה סמכות לתפוס "טובין" מכח סעיף 109(א)(2) לחוק מע"מ, ואולם לטענתנו, "טובין" שסמכות התפיסה מתייחסת אליהם, הגדרתם בסעיף 1 לחוק מע"מ, ממעטת ניירות ערך, מסמכים סחירים וזכויות בהם. לטענתנו כסף הוא "מסמך סחיר" ולכן יצא מהגדרת "טובין", או במילים אחרות "טובין" לעניין חוק מע"מ אינם כוללים מסמכים סחירים ומשכך אין ולא ניתן לתפוס כסף מכח חוק מע"מ.

◆ כאשר חוקרי המס מבקשים לתפוס טובין, בדר"כ פונים הם לבית המשפט, לרוב במעמד צד אחד ומבקשים צו. לבית המשפט יש אמון בעובדי הציבור, שהחזקה היא שהם פועלים עפ"י הדין ובסמכות, ובמרבית המקרים נעתר בית המשפט לבקשות אלה. ואולם לטעמי נוהל הפניה לבית המשפט בבקשות אלו, כשהחשד הינו עבירות על חוק מע"מ ופקודת מס הכנסה (להלן: "הפקודה"), אינו נכון, זאת הואיל ולחוקרי המס אין סמכות לתפוס כספים לא מכח חוק מע"מ כאמור לעיל, לא מכח הפקודה ולא מכח הפסד"פ.

אפרט - במסגרת הפקודה לא הוסדרה כלל תפיסתם של "טובין". לפי סעיף 135(1) לפקודה רשאי פקיד השומה לתפוס ספרים, חשבונות, מסמכים, רשומות ותעודות אחרות הנוגעות לעסק. אך "טובין" אין הוא יכול לתפוס. תימוכין וחיזוק לכך ניתן למצוא בסעיף 227(2) לפקודה הקובע, כי פקיד השומה רשאי להשתמש בסמכויות שוטר על פי סעיף 17(1)(א) לפקודת הפרוצדורה הפלילית (מאסר וחיפושים), למעט תפיסת כל רכוש שאיננו מסמכים. מכאן ומאחר והפקודה שוללת כאמור, את סמכות רשויות וחוקרי מס הכנסה לתפוס "טובין", הרי שאין להקיש ממנה לעניין ההסדר שבחוק מע"מ ו/או בכל חוק אחר ביחס לתפיסת טובין.

◆ לדעתי, הסתמכותם של חוקרי המס על הוראותיו של סעיף 32 לפסד"פ, אף היא אינה יכולה לעמוד, שעה שחוק מע"מ לא מסמיכם לפעול על פיו. גם טענה לפיה קיבלו החוקרים הסמכה בכתב לכך, הרי שסמכות זו ככל שניתנה, היא לצרכי חוק מע"מ ולא ניתן לתפוס מכוחה כסף.

* לצפיה בתקצור פסק הדין בענין קובי פרץ ראה [גיליון מס פקס 541](#) (רצ"ב קישורית לנוחיותכם).

העיתון המקצועי לענייני מסים

שווי זכויות עמידר כחלק משווי לצורך שומת מס רכישה ע"א 6340/08 וילאר נכסים (1985) בע"מ נ' מיסוי מקרקעין חיפה שירן כהן, משפטנית

◆ **טענת המשיב** הינה, כי המשמעות הכלכלית האמיתית של העסקה, על אף פיצול התמורה בעסקה לשני רכיבים שונים, נלמדת מהתמורה הכוללת עליה הסכימו הצדדים, ולכן, התמורה אינה ניתנת לפיצול ומהווה חלק משווי המקרקעין.

ביהמ"ש העליון - כב' א' פרוקצ'יה, ס' ג'ובראן, י' דנציגר:

◆ על פי סעיף 9(א) לחוק מיסוי מקרקעין, במכירת זכות במקרקעין חייב הרוכש בתשלום מס רכישה. גובה המס בו חב נישום על פי חוק מיסוי מקרקעין נגזר מ"שווי המכירה". סעיף 17(א) לחוק מיסוי מקרקעין קובע כי שווי המכירה הוא "שווי ביום המכירה של הזכות במקרקעין...".

◆ על פי סעיף 1 לחוק מיסוי מקרקעין הכלל הוא, כי שווי הזכות הנמכרת ייקבע על פי שווי השוק. כחריג לכלל זה נקבע, כי אם שוכנע מנהל מיסוי מקרקעין, כי התמורה עליה הסכימו הצדדים נקבעה בתום לב וללא השפעת יחסים מיוחדים בין המוכר לקונה - אז שווי הזכות ייקבע על פי התמורה המוסכמת.

את גובה התמורה עליה הסכימו הצדדים, יש לקבוע בשים לב לתוכנה הכלכלי "האמיתי" של העסקה.

◆ יתר על כן, לשאלת בחינת המהות הכלכלית של העסקה, יש להכריע על פי מבחן הכוונה. עצם העובדה, שהצדדים בחרו להבחין בין התמורה בגין הבעלות לבין התמורה בגין הזכויות על פי הסכם עמידר אינה אלא אבחנה מלאכותית. בחינת העסקה הנדונה מלמדת, כי תוכנה הכלכלי האמיתי הוא מכירת הבעלות כולה במקרקעין, כאשר שוויים של אלו נגזר, בין היתר, מהסכם עמידר.

התב"ע החלה על המקרקעין במועד ביצוע העסקה קובעת למעשה שימוש יחיד במקרקעין והוא למקבץ דיור (בשילוב עם מסחר). מכאן, ששווי המקרקעין נגזר מייעודם כ"מקבץ דיור". על שווי זה יש ללמוד מהסכם עמידר, שאינו אלא מימוש הייעוד הייחודי של המקרקעין על פי הנחיות המשרדים הממשלתיים הרלבנטיים. על כן, שווי המקרקעין כולל גם את שווי הזכויות על פי הסכם עמידר, והתמורה הכוללת שנקבעה בעסקה היא התמורה שמשקפת את שווי הזכות שנמכרה.

◆ במועד ביצוע העסקה, טרם החלה בניית מקבץ הדיור. הוראות הסכם עמידר המתייחסות להעברת הזכויות קובעות, כי לא ניתן להעביר את הזכויות על פי הסכם עמידר בטרם הוקם מקבץ הדיור.

כפועל יוצא, יש לסבור, כי מבחינה כלכלית תוכנה האמיתי של העסקה לא היה מכירה של שתי זכויות נפרדות, אלא מכירה של זכות אחת והיא הבעלות על המקרקעין, ששוויה נגזר, בין היתר, מהתמורות שצפויות להתקבל על פי הסכם עמידר.

תוצאה:

◆ הערעור נדחה.

ניתן ביום 10.6.10

ב"כ המערערות: עו"ד ז' שרון; עו"ד מ' סולומונוביץ

ב"כ המשיב: עו"ד ש' הייזלר

◆ המערערות, חברת לוטן ייזום והשקעות בע"מ (להלן: לוטן) ופרוינדליך אורי חברה הנדסית לעבודות בנין ופיתוח בע"מ (להלן: פרוינדליך), היו הבעלים המשותפים של מקרקעין הידועים כחלקה 6 בגוש 10287 בחיפה (להלן בהתאמה: הבעלים המשותפים ו-המקרקעין). המערערות הייתה בעלת 50% מהמקרקעין, לוטן הייתה בעלת 30% מהמקרקעין ופרוינדליך הייתה בעלת 20% מהמקרקעין. המקרקעין נרכשו על ידי הבעלים המשותפים בשנת 2002. על פי שומת המשיב במועד רכישת המקרקעין כאמור היה שווי המקרקעין 6,556,200 ש"ח.

◆ ביום 30.3.2003 התקשרו הבעלים המשותפים בהסכם עם עמידר-החברה הלאומית לשיכון בישראל בע"מ (להלן: עמידר), לפיו יוקם על המקרקעין מבנה שימש כמקבץ דיור ושיועמד לרשות עמידר, בעוד הבעלים המשותפים יספקו שירותי דיור לתקופה של עשר שנים בתנאים הקבועים בהסכם (להלן: הסכם עמידר). במועד כריתת הסכם עמידר, ייעוד המקרקעין היה בעיקרו לבנין ציבורי מסחר.

◆ ביום 29.3.2005 אושרה למתן תוקף תוכנית מספר חפ/2175 "שינוי בגוש 10827 חלקה 2 - מקבץ דיור" (להלן: התב"ע) לפיה שונה ייעוד המקרקעין לאזור מגורים המיועד למקבץ דיור עם מסחר.

ביום 4.8.2005 נכרת בין המערערות ללוטן הסכם רכישת זכויותיה של לוטן במקרקעין תמורת סך של 2,037,601 ש"ח ולרכישת זכויותיה של לוטן על-פי הסכם עמידר תמורת סך של 1,440,000 ש"ח. באותו היום נחתם הסכם בין המערערות לפרוינדליך לרכישת זכויותיה של האחרונה במקרקעין תמורת סך של 1,364,131 ש"ח ולרכישת זכויותיה על פי הסכם עמידר תמורת סך של 900,000 ש"ח (להלן: העסקה ו-ההסכמים). במועד ביצוע העסקה טרם נבנה מקבץ הדיור ולא ניתן היתר בנייה.

המשיב חייב את המערערות בתשלום מס רכישה בגין התמורה הכוללת שנקבעה בהסכמים. המערערות הגישה השגות על כך, אשר נדחו, מן הטעם כי התמורה בגין הזכויות על פי הסכם עמידר הינה חלק בלתי נפרד משווי המקרקעין.

בעקבות החלטה זו הגישה המערערות ערר לוועדת הערר, אשר נדחה בטענה כי מדובר ב"חטיבה אחת שאינה ניתנת להפרדה". על כך הגישה המערערות את ערעור זה.

◆ **טענת המערערות** הינה, כי החלטת ועדת הערר התבססה על הנחתה של הוועדה, כי מקבץ הדיור כבר היה בנוי על המקרקעין במועד ביצוע העסקה, בעוד מקבץ הדיור טרם הוקם וכי הועדה התעלמה מתוכן הסכם עמידר אשר הינו נכס נפרד ועצמאי מהמקרקעין הניתן להעברה לאחר בנפרד ואופיו מלמד על כך, שהזכויות על פי הסכם עמידר אינן מהוות זכויות במקרקעין שמכירתן חייבת במס רכישה.

העיתון המקצועי לענייני מס

התיישנות שומות – לפי הפקודה ולא לפי חוקי העידוד
ע"מ 948/07 פורקור בע"מ נ' מדינת ישראל פ"ש חיפה
נעם שרעבי, עו"ד ורו"ח

♦ גישת הפסיקה היא, כי מקום בו מדובר בתביעת סכומים שזיקתם לתחום המס, יתברר הנושא בהליכים המיוחדים לדיני המס. כאשר ההטבות נוגעות לחיקוק אחר, שבו הוטלה חובה לשלם - במקרה דנן - הטבות מס - הרי שלעניין המועד להשבת ההטבות שניתנו, יחול החוק הספציפי.

♦ מן הנימוקים שפורטו לעיל, משבטלה המינהלה את כתב האישור, וביטלה באופן מלא את ההטבות, מאחר שמדובר היה בהטבות מס, הרי שגם על פי פרשנותו של סעיף 75א של חוק העידוד, כדי שתקום חובה להשיב את הכספים, לפחות מבחינת **מועד ההשבה** - צריך היה המשיב להוציא שומה ולמערערת עמדה זכות ההשגה, ובתקופת ההשגה, ככול שהיא נגעה לכלל הסכומים שהשבתם נדרשה, מנוע היה המשיב, אף מלנקוט בהליכי גבייה.

♦ לאור האמור לעיל, פסק ביהמ"ש, כי הדרך הראויה לדון בהשגות המערערת לדרישת המשיב להשבת הטבות המס שניתנו ונשללו, הגם שמקורן בחוק העידוד, וככל שמדובר ב**כימות סכומי חוב המס** (בהבחנה מעצם הזכות להטבה, כאשר ישנה החלטה עניינית לגופה של המינהלת לפי חוק העידוד), היא בדרך של הוצאת שומה מתאימה, לרבות הליכי השגה וערעור הנגזרים ממנה, הכל בהתאם להליכים הקבועים בפקודת מס הכנסה.

♦ אין חולק, כי לעניין הליכי שומה, קיימות הוראות ספציפיות בנוגע לתקופת התיישנות. יחד עם זאת, את ההוראות שבפקודת מס הכנסה הן לעניין תקופת התיישנות והן לעניין הגבלות זמן להחזר מס ביתר, יש לקרוא יחד עם הוראות חוק התיישנות, ככל שיש באלה להוסיף על ההוראות הספציפיות של הפקודה.

♦ כך למשל יכול סעיף 8 לחוק התיישנות להאריך את תקופת התיישנות שנקבעה בפקודת מס הכנסה, אם אכן הוכח ש"נעלמו מן התובע עובדות המהוות את עילת התובענה", ובמקרה כזה, תחילת תקופת התיישנות, נדחית.

♦ לעניין המועד להוצאת שומה, פנה ביהמ"ש לסעיף 145(א)(2) לפקודה, הוראה זו קובעת שפקיד השומה רשאי בתוך 3 שנים מתום שנת המס שבה נמסר לו הדו"ח ובאישור המנהל תוך 4 שנים מתום שנת המס כאמור, להוציא שומה, על פי אחת האפשרויות המפורטות שם.

♦ בענייננו כאמור, החלטת המינהלה על ביטול ההטבות, הוא המועד הקובע לתחילת מניין התקופה הרלוונטית להוצאת השומה. החלטת סעיף 145 בענייננו, מורה שהשומה שהוציא המשיב, הוצאה בתוך תקופת התיישנות, ולכן הוצאה במועד.

תוצאה:

♦ הערעור התקבל בחלקו.

ניתן ביום 7.6.10

ב"כ המערערת: עו"ד נ. גרטופסקי, עו"ד ג. לגזיאל-שבבו

ב"כ המשיב: עו"ד ר. ליפשיץ, פרק' מחוז חיפה

♦ המערערת קיבלה הטבות מס לפי חוק עידוד השקעות הון, לימים בוטל לה כתב האישור מכיוון שלא עמדה בתנאים ומשכך הוצאה לה שומת מס בגין השנים בהם ניתנו ההטבות.

השאלה הנשאלת היא הליך השבת הכספים. האם בדרך של הוצאת שומה? **עיקר המחלוקת בין הצדדים נוגע לשאלת התיישנות בהוצאת השומה שעה שההטבות ניתנו בשנים 1994-1996**; כתב האישור בוטל בשנת 2002; והשומה הוצאה בשנת 2006 כשומה לשנת המס 2002.

♦ **לטענת המערערת**, משמדובר בהטבות מס שניתנו בשנות המס 1994-1996 הרי שבשנת 2002, בה בוטל האישור ניתן היה לכל היותר להוציא שומה לשנת 1996, גם זאת באמצעות הפעלת סמכותו של המשיב לפי סעיף 147(א)(1) לפקודה. משלא הפעיל המשיב סמכותו בשנת 2002, הרי שמדובר בשנים סגורות וכללי התיישנות הקבועים בפקודה, אשר צריכים לחול גם במקרה זה משמדובר בהטבות בתחום המס, צריכים לחול.

♦ הטענה העקרונית שמעלה המערערת היא כי בכל מקרה, כשהדבר אינו תלוי באורך תקופת כתב האישור, ניתן לגבות בחזרה הטבות מס שניתנו רק בגבולות תקופת התיישנות הקבועה בפקודה, זאת מאחר שההטבות ניתנות בתחום המסים הנשלט על-ידי הוראות הפקודה.

♦ **בתגובה טען המשיב**, כי אין מדובר בשומת מס הכנסה עליה חלות הוראות הפקודה, כי אם בחיוב להשבת סכום הטבות המס שניתנו למערערת, כשיש לראות בסעיף 75 לחוק העידוד כהוראת גבייה. הוראות חוק העידוד המחייבות החזר הטבות לאחר שבוטל כתב אישור אינן תוחמות בזמן את תקופת הדרישה להחזר והן ממלא מניחות תקופה ארוכה של בדיקת עמידה בתנאי כתב האישור, ובמקרה זה 10 שנים. לחילופין טען המשיב, כי יש להחיל על המקרה את הוראות חוק התיישנות. לאור כך טען המשיב, כי לא חלפה תקופה התיישנות.

ביהמ"ש המחוזי חיפה – כב' הש' ש. וסרקרוג:

♦ למעשה, אין מחלוקת, כי יש סמכות למדינה לתבוע החזר ההטבות שניתנו. המחלוקת היא אם יש לראות בהחזר הנתבע חוב מס או חוב אזרחי. לעניין זה, יש להבחין בין הטבות על פי חוק העידוד שהן "מענק" לבין הטבות שהן בגדר של "הטבות מס". הגם שמדובר במקרה דנן בהליך של גביית הטבות שניתנו ונשללו - הכל עפ"י הוראותיו של חוק העידוד, הרי שבשונה ממסלול המענקים - הוא נושא ההשבה ב**פס"ד גולד** - מדובר בהטבות שניתנו בתחום המס ומשמדובר בתוצאת מס, הדרך הדיונית הראויה היא במסגרת שומת מס על כל המשתמע ממנה. גבייתן של ההטבות שנשללו, משאינן בסכום קבוע וידוע, דורשת שומה, קרי הערכה וקביעת שווי, וזאת כדי לעמוד על היקף ההטבה שניתן בכל שנת מס.

העיתון המקצועי לענייני מסים

נישום לא יכול להסתמך על הסכמות שניתנו לו בעל פה
ת"א 1071-08 באומן בר ריבנאי נ' פקיד שומה תל-אביב-יפו
שירת ברוכאל, עו"ד

יתרה מזו, הנתבע הדגיש, כי אין לו כל סמכות לקבוע את שומתם של בר וגאון אשר עניינם כלל אינם מטופל במשרדו. לטענת הנתבע הנושא שהוסדר בהסכם עם התובעת כלל אינו קשור לנושאים שבמחלוקת ביחס לשומת היחידים ואישורן של שומות באומן וריבנאי נבע מ"הבנה לא נכונה" אשר הובילה לכך ש"למעשה בלי שום ויתור נתנו 01 שלא היה מוצדק".

ביהמ"ש המחוזי בת"א - כב' הש' מ. אלטוביה:

♦ בעוד שביחס לשומות החברות נחתמו שלושה הסכמי שומות נפרדים, אין כל תיעוד להסכם או הבנה, כזו או אחרת, ביחס ליחידים או לחברות נוספות הקשורות לקבוצה. ה"תרשומת" הנזכרת בדבריו של רו"ח לא הוצגה על ידי התובעת ובחקירתה הנגדית נציגת הנתבע כלל לא נשאלה אודותיה. גם ביחס לחברות נוספות השייכות כביכול לקבוצה לא הוצגה כל הסכמה שבכתב.

בניגוד לפרשת חברה בע"מ, בין הצדדים כאן לא נטען, כי התקיימה כל חלופת מכתבים או תרשומות בעניין שומות היחידים, בטרם כריתת ההסכמים עם שלוש מהחברות בקבוצת באומן בר. גם במהלך כריתת ההסכמים לא הועלתה על הכתב כל הסכמה, מפורשת או עמומה, בעניין שומות היחידים ולמותר לציין שהסכמה שכזו לא נחתמה מעולם על ידי נציגו של הנתבע כאמור, הנטל להוכחת ההסכמה שבין נישום ובין פקיד השומה קשה היא, על אחת כמה וכמה כשההסכמה הנוטענת בין נישום ופקיד שומה אחד מחייבת פקיד שומה אחר שכלל אינו צד לאותה הסכמה נטענת שבעל פה. למעלה מזו, בתובענה זו מתבקשת הצהרה בדבר בטלותו של ההסכם. לאור טענת התובעת, כי המדובר ב"הסכם כולל" היה עליה לצרף לתביעתה גם את ניצן, חילוון, היחידים, וכן חברות נוספות בקבוצה אשר לטענת רו"ח מועלם היו שותפות להסכם זה ושמותיהן לא פורטו בכתב התביעה או בעדותו. התובעת לא עשתה כן וכפי שהעידה רו"ח באום, חב' חילוון כלל לא פנתה לנתבע בקשר עם שומתה לשנת 2002 לאחר שנחתם ההסכם בעניינה. משקרסה תיאוריית "הסכם המכלול" כי לצד שלושת ההסכמים הפרטניים נכללו הסכמות שבעל-פה ביחס לגורמים נוספים בקבוצה וביניהם היחידים, אין טעם לדון בשאר טענות הצדדים.

תוצאה:

♦ התביעה נדחתה.

ניתן ביום 24.3.10

ב"כ הצדדים: לא צויין

♦ בתובענה זו עותרת התובעת לסעד הצהרתי בדבר בטלות "הסכם בענין שומת מס הכנסה" אותו כרתה עם הנתבע בקשר עם חבותה במס לשנת 2002. התובעת, חב' הפרסום באומן בר ריבנאי בע"מ ("החברה") נישומה במשרדו של הנתבע - "פקיד שומה תל-אביב 1". בעלי השליטה בחברה (במישרין או בעקיפין) הינם יורם באומן ("באומן"), מיכאל בר ("ברי"), גרשון ריבנאי ("ריבנאי") ומשה גאון ("גאון") (ארבעתם להלן: "היחידים"). יצוין, כי תיקיהם של באומן וריבנאי מתנהלים במשרדי הנתבע בעוד תיקיהם של בר וגאון מתנהלים במשרדי פקיד השומה גוש-דן ופקיד השומה תל-אביב 3, בהתאמה.

♦ ביום 16.9.2003 התקשרו הנתבע והתובעת בהסכם בעניין שומת החברה לשנת 2000 במסגרתו נקבע, כי למעלה מ-22 מיליון ₪ עליהם דיווחה החברה כהכנסה בשנת המס 2003 יוקדמו ויוכרו כהכנסה בשנת המס 2002. באותו היום נחתמו הסכמים גם בעניין שומותיהן לשנת 2002 של שתי חברות נוספות הקשורות לחברה: חב' ניצן השמים בע"מ ("ניצן") וחב' חילוון השמים בע"מ ("חילוון"). בסמוך לאחר מכן התקבלו הצהרותיהם של באומן וריבנאי ושומתם שודרה כ"שומת 01".

♦ ביום 19.12.2006 הוציא הנתבע לבאומן וריבנאי פירוט לנימוקים לצווים בעניין חבותם במס לשנת 2002 ("הצווים"). על פי האמור בצווים הוצאו אלה בהתאם להוראות סעיף 147 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש) תשכ"א-1961 ("הפקודה") ונקבע בהם, כי הכנסותיהם החייבות במס של באומן וריבנאי גבוהות מההכנסות עליהן הצהירו באותה שנה. ביום 26.11.2007 הוציא פקיד שומה גוש-דן צו לשנת 2002, בהתאם לסעיף 152(ב) לפקודה, לבר, בו נקבע כי הכנסותיו החייבות גבוהות מהמוצהר על ידו לאותה שנה. באופן דומה נהג, ביום 22.1.2008, גם פקיד השומה תל-אביב 3 ביחס לגאון. היחידים ערערו על קביעת פקידי השומה וערעוריהם תלויים ועומדים.

♦ **לשיטת התובעת** את הסכמי השומות של קבוצת באומן בר ריבנאי יש לראות כמכלול אחד, אליו יש לצרף גם הסכמות שבעל-פה ביחס לשומות היחידים. לטענת התובעת, במסגרת "ההסכם הכולל" נקבע, כי יאומצו ההכנסות המוצהרות של היחידים באותה שנת מס. משכך טוענת התובעת, כי הוצאת הצווים ליחידים ותשלום מס על ידם כתוצאה מאישור הצווים, תהווה הפרה יסודית של ההסכם.

♦ **לשיטת הנתבע**, ההסכמים שהוצגו נערכו בינו ובין שלש מהחברות בקבוצת באומן בר והינם הסכמים פרטניים שאינם מרכיבים מכלול אחד שלם ובודאי שאין היחידים שותפים להם. הנתבע הדגיש, כי לא הוצגה כל ראיה, כי קבלת הצהרות היחידים הינה חלק מ"הסכם כולל".

"תחילת הקיץ" בקיוסקים והמספרות

הקיוסקים והמספרות בחולון, בבת ים ובדרום ת"א היו מוקד מבצע "תחילת הקיץ" שערכו בסוף השבוע האחרון משרדי מע"מ ת"א 1 ומע"מ ת"א 2. המבצע כלל ביקורות בקיוסקים ובמספרות, סריקות בעסקים וגבייה מחייבי מס. ב- 30% מהקיוסקים שבוקרו נמצאו הפרשים בספירת הקופה. ב- 50% מהמספרות שבוקרו נמצאו ליקויים כגון: בעלי מספרות שאינם מנהלים ספרים או בעלי מספרות, שהפדיון היומי שנספר בקופה גבוה במאות אחוזים מהפדיון היומי הממוצע המדווח למע"מ. מנהל משרד מע"מ ת"א 1, 2, אורי כליף ציין, כי בכוונת תחילה התמקדה הביקורת בעסקים שעל פי הצלבות מידע הינם בעלי פוטנציאל גבוה להמשך ביקורת וחיובי מס. בנוסף לביקורות, סרקו עובדי מע"מ כ- 50 עסקים ומצאו ליקויים ב- 9% מהעסקים. ביום המבצע, במסגרת פעילות גבייה מחייבי מס הסדירו כ- 50 בעלי עסקים את חובותיהם בסך של למעלה מ- 6 מיליון ₪.

עונש מאסר כבד - חשבוניות פיקטיביות

מנהל חברה למתן שירותי שמירה וניקיון, שהורשע בהוצאה וקיזוז חשבוניות מס פיקטיביות בסך מיליוני ₪, נידון ע"י בית משפט השלום בירושלים, כבי' השופט שמעון פיינברג ל- 20 חודשי מאסר. הנאשמים, חברת א.א.מ.ג. מזרח התיכון עבודות כלליות בע"מ ומנהלה, גלא'ל מאהר מסילוואן, הורשעו על פי הודאתם בביצוע עבירות על חוק מע"מ, שיוחסו להם בכתב האישום, שהוגש ע"י עו"ד מיכל הדני-ברקי, מהלשכה המשפטית בבית מכס ומע"מ ירושלים, בעקבות חקירה של משרד חקירות מכס ומע"מ ירושלים. הנאשמים הורשעו בכך שבשנים 2003 - 2005 הוציאו חשבוניות מס פיקטיביות לחברות אחרות בסך של למעלה מ- 6 מיליון ₪, שהמע"מ בגינן הוא 902,641 ₪, במטרה שהחברות האחרות ישתמטו מתשלום מע"מ. כמו-כן, הורשעו הנאשמים בכך שהגישו דוחות תקופתיים בהם קיזזה החברה שלא כדן תשומות בסך של 2,469,599 ₪, במטרה להתחמק מתשלום מס. הנאשמים אף הורשעו בכך שלא ניהלו פנקסי חשבוניות או רשומות אחרות, שהיה על החברה לנהל לפי החוק. בנוסף גזר בית המשפט על החברה קנס בסך 350,000 ₪, ועל הנאשם גם מאסר על תנאי של 12 חודשים וקנס בסך 100,000 ₪. (ת"פ 06-5431)

ועדת ערר מס שבח נוספת בת"א

עפ"י הודעת לשכת עורכי הדין, נשיאת בית המחוזי בתל אביב, כבי' השופטת דבורה ברלינר מינתה וועדת ערר נוספת לעניין מס שבח, זאת בעקבות פנייתו של ראש לשכת עורכי הדין, עו"ד יורי גיא-רון. הוועדה צפויה להתחיל לפעול כבר במהלך הפגרה או מיד לאחריה. מההודעה עולה, כי ראש הלשכה פנה לנשיאה, בבקשה להקים וועדה נוספת, עקב עומס התיקים שנוצר במחוז ת"א והמרכז, בעקבות הפסקת פעולתה של הוועדה בראשותו של השופט (בדימוס) עמוס זמיר ז"ל מאז פטירתו וכן פעילות חלקית של ועדה בראשות השופט (בדימוס) בן שלמה עקב נסיבות אישיות. בנוסף, ציין ראש הלשכה, כי מן הראוי ליזום מהלך חקיקתי, שיאפשר הקמת ועדת ערר גם בבית המשפט המחוזי במחוז המרכז.

מנתחים פלסטיים נעצרו בצפון

חטיבת החקירות של רשות המסים בצפון חוקרת בימים האחרונים חשדות לעבירות מס של מנתחים פלסטיים. בשבוע האחרון נחקרו ושחררו בערבות בבית משפט השלום בחיפה שני מנתחים פלסטיים, החשודים בעבירות מס הכנסה ומע"מ. ביום חמישי האחרון (10.6.2010) נעצר ושחרר בתנאים מגבילים כירורג פלסטי, יועץ בבית חולים זיו בצפת, החשוד בהשמטת הכנסות בסך של מאות אלפי ₪. כמצוין בבקשה לשחרור בערובה של הכירורג הפלסטי, כפי שהוגשה ע"י משרד חקירות מס הכנסה חיפה, סלים קסיס שוכרי ממעיליא הינו כירורג פלסטי, יועץ בבית חולים זיו ובעל מרפאות לניתוחים פלסטיים וטיפול לייזר בראש פינה, נהריה, חיפה ומעיליא. לפי הבקשה, בשנים 2004 - 2008 השמיט החשוד הכנסות במאות אלפי ₪ מספרי החשבונות והדוחות שהגיש לפקיד השומה, עבירות לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה. ביום 8.6.2010, הגיש משרד חקירות מכס ומע"מ חיפה לבית משפט השלום בחיפה בקשה לשחרור בערבות של מנתח פלסטי ידוע החשוד, כי העלים הכנסות בסך של כ- 9 מיליון ₪ בשנים 2006 - 2010. בית המשפט נעתר לבקשת היחידה החוקרת והורה על שחרור החשוד בתנאים מגבילים ויחד עם זאת נתן צו איסור פרסום של פרטיו האישיים וכל פרט מזהה.

מס פקס מערכת ושיווק: דרך מנחם בגין 132, מגדל עזריאלי 1
 תל אביב 67021; טל. 03-6966416 פקס. 03-6953991 masfax@bezeqint.net

מערכת העיתון תשמח לקבל פניות, הערות והארות, לגבי סוגיות ושאלות שמתעוררות בתחום המס במישור הפלילי, האזרחי, איסור הלבנת הון ונושאים אשר ברצונכם שיקבלו התייחסות / כיסוי. האמור בעיתון זה אינו מהווה יעוץ מקצועי, חוות דעת, סקירת המצב המשפטי ו/או הדין הרלבנטי. טל. 03-6966733 (למקרים דחופים: 054-4492973) פקס. 03-6966744

אין לצלם, להעתיק או להפיץ בדרך אחרת גיליון זה, או חלקים ממנו, ללא היתר בכתב ומראש מהעורכים.